

## مدیریت شهری با تاکید بر مدیریت مناظر تاریخی شهرها

سکینه معروفی<sup>۱</sup>، ناصر معروفی<sup>۲</sup>

<sup>۱</sup>استادیار گروه شهرسازی مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا، [akmaroufi@yahoo.com](mailto:akmaroufi@yahoo.com)

<sup>۲</sup>مدرس دانشگاه و کارشناس ارشد حقوق شهری

### چکیده:

در سالهای اخیر، موضوع مدیریت منظر تاریخی شهر به یکی از موضوعات نوین و مورد توجه مسئولین حوزه شهرسازی تبدیل شده است. اهمیت این موضوع تا جایی است که به منظور سازمان دهی و حفاظت از مناظر تاریخی شهرها، نوعی برنامه ریزی نظام مند و سیستم مدیریتی یکپارچه پیشنهاد شده است. در مقاله حاضر در پی تبیین نقش و جایگاه "رهیافت منظر تاریخی شهر" در زمینه مدیریت شهرها، سعی شده است ضمن توضیح اجمالی در مورد مفاهیمی همچون منظر شهری و منظر تاریخی شهر دلایل ظهور رهیافت منظر تاریخی در حوزه مدیریت شهری بیان شده، مشخصه ها، سیاست ها، ابزار ها و فرایندها اجرایی این رهیافت نیز تبیین گردد و سپس ظرفیت های رهیافت را در نظام مدیریت شهری ارایه شود. از آن جا که روش پژوهش حاضر به صورت مطالعات اسنادی (بررسی مقالات و منابع مرتبط) می باشد، بررسی منابع موجود در این زمینه نشان داد که رهیافت مذکور در جست و جوی جامعیت و نگاه یکپارچه به منظر تاریخی شهر بوده و در فرایند حفاظت تمامی ابعاد کالبدی-تاریخی، اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی را لحاظ می نماید. علاوه بر این، رهیافت منظر تاریخی شهر بر مشارکت همه ی گروه های ذینفع و ذینفوذ و کنش گران دخیل در امر حفاظت تاکید دارد. به طور کلی، توجه و تاکید این رهیافت بیشتر روی جنبه های برنامه ریزی و مدیریتی امر حفاظت میراث شهری متمرکز می باشد و انعطاف پذیری آن مانع از ارایه ی نسخه ای ثابت برای تمامی شهرهای جهان شده، از این رو تطبیق اصول پیشنهادی رهیافت را با شرایط محلی امری ضروری می داند. چنین به نظر می رسد که تطبیق و بهره گیری از این رهیافت در نظام مدیریت شهری ایران، البته با در نظر گرفتن اعمال تغییراتی در ساختار کلان مدیریت شهری، می تواند به سازماندهی منظر تاریخی شهر، حفاظت و اصالت بخشی بافت های تاریخی کمک شایانی نماید.

واژه های کلیدی: "مدیریت شهری"، "منظر تاریخی شهر"، "میراث شهری"، "مدیریت منظر شهری"